

ara**criatures**

MANOLO GARCIA

UN CONTACTE PER CREAR VINCLE

LA IMPORTÀNCIA DEL MÈTODE PELL AMB
PELL EN LES PRIMERES HORES DEL NADÓ

P. 4-5

Portada

Pesar, vestir i rentar el nadó deixen de ser les prioritats quan neix una criatura. Així ho impulsen cada vegada més els hospitals amb planta de maternitat, com el de Sant Pau de Barcelona, que promou el protocol pell amb pell

ELS 1.000 PRIMERS MINUTS DEL NADÓ, ESSENCIALS

TRINITAT GILBERT

El contacte pell amb pell durant les primeres hores del nadó promou la lactància materna i permet una transició menys traumàtica cap a la vida extrauterina. MANOLO GARCIA

La primera valoració quan hi ha canvis de govern o de càrrecs amb transcendència pública sempre se sol produir cap als 100 dies. En el cas dels naixements, i si la cosa va de xifres, ara hi ha hospitals, com el Sant Pau, que apunten a la importància estratègica dels 1.000 primers minuts de vida del nadó. Tant ho és, d'essencial, que a les plantes de maternitat d'alguns hospitals les sales de nurse-ria –on s'apleguen tots els nadons en bressols alineats amb el seu nom– o les accions com el rentat, el pes i la mida del nadó fa molt de temps que han deixat de ser prioritat.

Per què? L'Adrià ha passat les 8 primeres hores de la seva vida en contacte pell amb pell amb la seva mare, la Laia Tejada, i el seu pare, el Josep

Llàcer. Així van decidir-ho des que a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona, on va néixer el primogènit, els van explicar que el pla de naixement que recomanaven era el pell amb pell. "Ens oferien moltes altres opcions, i també ens preguntaven si voldria epidural o altres sistemes alternatius de reducció de dolor", recorda la Laia, la mare. Per la formació que havien fet al centre d'atenció primària i per decisió pròpia, la parella va decantar-se pel nou programa.

El dilluns 19 de juny, l'Adrià, tan bon punt va néixer per part vaginal, va anar a parar al pit de la mare. "Ell sol va anar escalant fins que va arribar al meu pit i va començar a mamar; va ser màgic", recorda la Laia. I va ser quan era damunt la mare que les llevadores li van tallar el cordó umbilical. La bossa de roba de l'Adrià no va fer cap falta, perquè no la necessitava. Vestir-se no és una prioritat per a un nadó acabat de néixer. "Amb un barret del quiròfan i un bolquer n'hi va haver prou", diu la Laia. De fet, "només l'hem vestit quan ha vingut alguna visita, per formalitat".

Dues hores després del part, amb l'Adrià mamant a sobre del cos de la mare, els infermers van dirigir-los a planta. Allà iniciava també el contacte de pell amb pell amb el pare. I, atenció, també el pesaven i el mesuraven. No cal córrer a saber xifres i números quan la prioritat és assentar la lactància i assegurar tranquil·litat per al nounat.

La dinàmica de les 48 hores següents va ser la mateixa. I de les 72. I de les 100. "A casa feia les interrupcions de pell amb pell per les visites, però després continuava, i el cas és que la lactància funciona perfectament", explica, serena i tranquil·la, la mare. Hi ha un factor que els pares no verbalitzen, però que es llegeix entre línies, i que és la seguretat. La seguretat que mostren mentre expliquen com han viscut la revolució més gran de les seves vides.

UNA NOVA DINÀMICA

A l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Elisa Llurba, la directora del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, explica la teoria. "El protocol que estem treballant consisteix a evitar qualsevol maniobra que interfereixi en el contacte interromput de pell amb pell entre mare i nadó", diu.

Amb molta formació, l'Elisa Llurba, la Montserrat Pujol, supervisora de llevadores, i la Gemma Ginovart, cap de neonatologia, han impulsat el canvi "de la gestió del nadó en les primeres hores de vida, com ara no pesar-los a la sala de parts sinó passades unes hores a la planta". La filosofia imperant és evitar qualsevol actuació de la llevadora o del metge entre la mare i el nadó.

Amb bibliografia i estudis a la mà que en demostren els resultats, Llur-

ba apunta l'esforç que l'hospital ha fet per aconseguir el canvi. "Sabem que, amb una cosa tan simple com deixar que la mare i el pare, o la mare, estiguin junts amb el fill, aconseguim una societat més sana i feliç", afirma.

Per la seva banda, la Gemma Ginovart explica que a la Unitat de Neonatologia de l'Hospital de Sant Pau fa molt temps que s'implementa el pell amb pell. "La incorporació dels pares en les cures dels seus fills és una realitat quotidiana".

PARTS MENYS INTERVINGUTS

A l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona, Anna Riverola, adjunta de neonatologia, valora molt positivament la filosofia pell amb pell, que practiquen des de fa 23 anys. "Recordo perfectament quan el vam fer per primera vegada, que va ser amb un nadó prematur de 28 setmanes; va ser la mateixa mare que ens ho va demanar". Aquest cas va ser per un naixement prematur, però després, a partir de llavors, la filosofia la van anar practicant a poc a poc amb els naixements a terme i sans. "De seguida ens vam adonar dels beneficis, com el de la lactància i el vincle", recorda Riverola.

La idea és fomentar els parts no intervencionistes, continua la neonatòloga Riverola. "Fins i tot ho impulsem per als nadons que s'han d'intubar, perquè també es posa en marxa el sistema hormonal, amb l'oxitocina al capdavant, que fomenta el benestar de la mare i de la criatura".

A la natura, els cadells mamífers que no es vinculen de seguida amb les mares pateixen rebuig, perquè les mares "poden no reconèixer-los". Esclar que és el cas dels animals, però "per a les persones el part també ha de ser un moment d'intimitat entre pares i fills", explica Anna Riverola, adjunta de neonatologia de l'Hospital Sant Joan de Déu.

CANVI DE MENTALITAT

I mentre als hospitals es fomenta aquesta via natural i íntima, la societat encara camina per un altre camí. Les visites constants, que volen agafar en braços els nadons, i que volen veure'ls perfumats i ben vestits, "no ajuden" que s'estableixi i s'expandeixi aquesta nova filosofia. "És el que falta per canviar, malgrat que sembla que la societat comença a entendre-ho. De fet, tenim parelles que venen a Sant Joan de Déu que demanen la nova sala de part per practicar-ho".

Riverola fa referència a la sala de part Projecte Mare, que Sant Joan de Déu va inaugurar fa uns anys, en què es pot fer el part natural hospitalitzat. "Encara no tenim infraestructura per practicar el part natural tant a domicili com a l'hospital, i per això permetem fer-lo a dins del mateix hospital", conclou Riverola. Tot són passos que compten.✱

Alguns hospitals impulsen programes que busquen un contacte immediat entre mare i fill, i eviten intervencions excessives

L'apunt La importància de les primeres 100 hores

Aquests són els beneficis del contacte pell amb pell entre el nadó i els pares, segons Elisa Llurba, directora del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Sant Pau de Barcelona.

- Promou la lactància materna i permet una transició menys traumàtica cap a la vida extrauterina
- Permet iniciar el vincle mare-fill, pare-fill, família-fill
- Manté la calor del nounat de forma natural
- Disminueix l'estrès del nadó i evita baixades de sucre
- Redueix també els nivells d'estrès de la mare i redueix el risc d'hemorràgia postpart